Raadsvoorstel

Datum raadsverg.: woensdag 16 december 2026
Agendapunt:
Zaak - documentnummer: Z26/219834 - D - 338496
Datum B&W-verg.: dinsdag 13 oktober 2026

Portefeuillehouder(s): J.W.M.M.J. Hessels

Onderwerp
Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030

Samenvatting
Het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 beschrijft de gezamenlijke koers van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen (MER-gemeenten) op het gebied van openbare orde en veiligheid voor de periode 2027-2030. Veel veiligheidsvraagstukken stoppen niet bij de gemeentegrens. Om als MER-gemeenten samen hierin op te trekken, staan we sterker dan wanneer elke gemeente dit alleen zou doen. Daarnaast hebben we als MER-gemeenten veel overeenkomsten: dezelfde grensligging, vergelijkbare dorpsstructuren, dezelfde uitdagingen in het buitengebied en dezelfde behoefte aan zichtbare handhaving en betrouwbare dienstverlening. Door deze gedeelde kenmerken is een gezamenlijke koers niet alleen logisch, maar ook effectief. Daarom kiezen de MER-gemeenten bewust voor een gezamenlijke veiligheidsaanpak.

In het plan zijn de belangrijkste ontwikkelingen, risico's en opgaven binnen het veiligheidsdomein beschreven en vertaald naar drie prioriteiten: ondermijnende criminaliteit, een weerbare samenleving en datagericht werken.

Voorstel
Het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 vast te stellen.

Inleiding
Op grond van artikel 38b van de Politiewet stelt uw raad ten minste eenmaal per vier jaar de doelen vast die de gemeente nastreeft op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. Daarom is, in samenwerking met de gemeenten Maasgouw en Roerdalen, een Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 opgesteld. De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen (MER-gemeenten) kiezen bewust voor een gezamenlijke veiligheidsaanpak. Veel veiligheidsvraagstukken stoppen namelijk niet bij de gemeentegrens. Om als MER-gemeenten samen hierin op te trekken, staan we sterker dan wanneer elke gemeente dit alleen zou doen. Daarnaast hebben we als MER-gemeenten veel overeenkomsten: dezelfde grensligging, vergelijkbare dorpsstructuren, dezelfde uitdagingen in het buitengebied en dezelfde behoefte aan zichtbare handhaving en betrouwbare dienstverlening. Door deze gedeelde kenmerken is een gezamenlijke koers niet alleen logisch, maar ook effectief.

Inhoudelijke toelichting
Bij de totstandkoming van het Integraal Veiligheidsplan is een veiligheidsbeeld opgesteld op basis van een aantal invalshoeken: regionale, landelijke en internationale ontwikkelingen, het perspectief van inwoners en het perspectief van veiligheidspartners en interne domeinen. Daarnaast zijn tijdens een bijeenkomst alle drie de gemeenteraden en colleges van de MER-gemeenten meegenomen en hebben input geleverd voor het nieuwe IVP-MER.

Uit deze analyse blijkt dat veiligheidsvraagstukken steeds complexer worden en dat met name ondermijnende criminaliteit, maatschappelijke weerbaarheid en datagericht werken de komende jaren extra bestuurlijke aandacht vragen.

Met dit voorstel wordt uw raad gevraagd om het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 vast te stellen, omdat het plan richting geeft aan de aanpak van de belangrijkste veiligheidsopgaven binnen de MER-gemeenten voor de periode 2027-2030. Na vaststelling van het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 door uw raad wordt het plan vertaald naar concrete acties in jaarlijkse uitvoeringsprogramma's Veiligheid. In deze uitvoeringsprogramma's worden de activiteiten, projecten en planning voor het betreffende jaar nader uitgewerkt. De uitvoering van het plan kan leiden tot een aanvullende behoefte aan capaciteit of middelen, waarover, indien noodzakelijk, afzonderlijke besluitvorming plaatsvindt via de reguliere planning- en controlcyclus.

De voortgang van de uitvoering wordt jaarlijks gemonitord. Op basis van actuele ontwikkelingen, signalen van veiligheidspartners en resultaten uit de uitvoering wordt beoordeeld of bijsturing noodzakelijk is. Indien maatschappelijke ontwikkelingen of veiligheidsvraagstukken daartoe aanleiding geven, kunnen accenten binnen de uitvoeringsprogramma's worden aangepast.
Het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 wordt gedurende de looptijd periodiek geëvalueerd via de reguliere planning- en controlcyclus en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

Financiële toelichting
De uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 vindt in beginsel plaats binnen de bestaande budgetten voor openbare orde en veiligheid. De concrete activiteiten en projecten worden jaarlijks uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma Veiligheid. Indien voor de uitvoering van specifieke maatregelen aanvullende financiële middelen noodzakelijk zijn, worden deze via de reguliere planning- en controlcyclus afzonderlijk ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad.

Juridische toelichting
Het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 geeft invulling aan de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente op het gebied van openbare orde en veiligheid, zoals vastgelegd in de Politiewet.

Duurzaamheid / Cittaslow
De Cittaslow waarden komen terug in dit IVP MER 2027-2030. De leefkwaliteit wordt beschermd door stevig op te treden tegen ondermijning en grens gerelateerde criminaliteit, zodat onze gemeenschap veilig en betrouwbaar blijft. Tegelijk wordt geïnvesteerd in een schone, verzorgde openbare ruimte en in handhaving die nabij, herkenbaar en mensgericht is. Kleine overlast wordt aangepakt omdat dit direct invloed heeft op het dagelijkse gevoel van leefbaarheid.

De sociale veiligheid wordt versterkt door inwoners actief te betrekken bij hun buurt en door in gesprek te blijven op plekken waar zorgen leven. Voortvloeiend daarop wordt gebouwd aan een weerbare gemeenschap die voorbereid is op langdurige verstoringen, met een crisisorganisatie die ook in moeilijke tijden betrouwbaar blijft. Op deze manier wordt veiligheid aan de Cittaslow waarden verbonden: rust, aandacht, leefkwaliteit en verbondenheid.

Risico's
Zonder een Integraal Veiligheidsplan ontbreekt een duidelijke koers voor lokale veiligheid. Daardoor worden keuzes minder goed onderbouwd en raakt inzet versnipperd. Ook vult de gemeente haar regierol niet aantoonbaar in, samenwerking met partners wordt minder effectief en prioriteiten zijn niet helder. Daarnaast ontbreekt een veiligheidsbeeld, een uitvoeringsprogramma en een transparante manier van verantwoorden richting raad en inwoners. Dit maakt de gemeente bestuurlijk kwetsbaar en vermindert de kwaliteit van de lokale veiligheidsaanpak.

Een ander risico is dat de veiligheidsomgeving snel veranderd. Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, crises, technologische ontwikkelingen of veranderende criminaliteitsvormen kunnen ertoe leiden dat gedurende de looptijd van het Integraal Veiligheidsplan andere veiligheidsvraagstukken meer aandacht vragen. Daarom is het noodzakelijk om de prioriteiten jaarlijks te monitoren en waar nodig bij te sturen via het uitvoeringsprogramma.

Burgerparticipatie
Het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 is tot stand gekomen op basis van een breed veiligheidsbeeld, waarin verschillende perspectieven zijn meegenomen. Voor de totstandkoming van het plan zijn inwoners, veiligheidspartners en interne organisatieonderdelen betrokken. Inwoners hebben via een bevolkingsonderzoek (Veiligheidsmonitor) input geleverd over veiligheidsbeleving, zorgen en aandachtspunten binnen hun leefomgeving. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met veiligheidspartners, waaronder politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio Limburg-Noord, RIEC en maatschappelijke organisaties. Ook zijn signalen en ervaringen vanuit de gemeentelijke organisatie betrokken bij de totstandkoming van het veiligheidsbeeld. De opgehaalde informatie is gebruikt om de belangrijkste veiligheidsopgaven en prioriteiten voor de periode 2027-2030 te bepalen. Daarmee sluit het plan aan bij zowel de ervaren veiligheidsvraagstukken in de samenleving als bij de professionele inzichten van samenwerkingspartners.

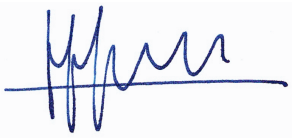
Na vaststelling door de gemeenteraad wordt het Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030 openbaar gemaakt en gedeeld met betrokken partners. De communicatie richt zich op inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, veiligheidspartners en samenwerkende overheden.

Bijgevoegde stukken
Integraal Veiligheidsplan MER 2027-2030

Ter inzage liggende stukken
N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Echt-Susteren,

secretaris

voorzitter